

**ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI
ÎN TRIMESTRUL IV 2017
PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ**

- decembrie 2017 -

ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI ÎN TRIMESTRUL IV 2017 PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ

Tendințe generale

În cel de-al patrulea trimestru al anului curent comparativ cu perioada corespunzătoare din anul precedent, analiza indicatorilor economici realizată pe baza estimărilor respondenților indică o evoluție pozitivă pentru toți indicatorii analizați.

Astfel, pentru producția industrială se estimează o creștere de 7,2%, fiind susținută, în principal, de majorarea cu 8,1% a volumului cifrei de afaceri pe piața externă. Pentru cifra de afaceri pe piața internă se așteaptă o creștere de 5,6%, comparativ cu perioada octombrie - decembrie a anului trecut. În aceste condiții cifra de afaceri pe total este posibil să înregistreze o creștere de 6,9%.

**Tabel nr.1 Evoluția principalilor indicatori din industrie în trimestrul IV
și la nivel de an**

- modif. proc. față de perioada coresp. din anul anterior, % -

	2016		2017	
	Trim. IV	AN	Trim. IV	AN
1. Producția industrială*	2,8	1,7	7,2	7,6
2. Cifra de afaceri** – total	6,5	6,5	6,9	6,8
➤ intern	2,4	4,6	5,6	4,9
➤ extern	10,9	8,4	8,1	8,8
3. Stocurile de produse finite	-4,6	-7,6	7,9	9,3
4. Numărul mediu de salariați	2,0	2,2	1,7	1,9
5. Productivitatea muncii	1,0	-0,4	5,8	6,0

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul IV 2017 – estimări pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură

*serie brută

** deflatată, cu indicele prețurilor producției industriale

Stocurile de produse finite se așteaptă să se majoreze cu 7,9% comparativ cu nivelul înregistrat în trimestrul IV 2016.

În intervalul octombrie - decembrie față de perioada similară a anului 2016, numărul mediu de salariați se apreciază că va crește cu 1,7%, iar productivitatea muncii în industrie va crește cu 5,8%.

În anul 2017 față de anul precedent se așteaptă o evoluție favorabilă pentru toți indicatorii din industrie, și anume: producția industrială se estimează că se va majora cu 7,6%, pe baza cererii pe piața externă (8,8%), în timp ce pentru cifra de afaceri pe piața internă se apreciază o creștere de 4,9%. În aceste condiții volumul cifrei de afaceri pe total industrie va crește cu 6,8% față de nivelul înregistrat în anul 2016, iar stocurile de produse finite se vor majora cu 9,3%. Creșterea stocurilor de produse finite din acest an urmează să compenseze diminuarea acestora din anul anterior, situându-se la un nivel apropiat de cel din anul 2015.

În urma prelucrării datelor din sondajul de conjunctură efectuat în rândul agenților economici, la nivelul **trimestrului IV al anului curent comparativ cu trimestrul anterior**, se estimează creșteri pentru toți indicatorii analizați, excepție făcând cifra de afaceri pe piața internă.

**Tabel nr.2 Evoluția trimestrială a principalilor indicatori din industrie
2016 - 2017**

- modificări procentuale față de trimestrul anterior, % -

	Trim. IV	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
	2016	2017			
1. Producția industrială*	3,6	1,8	4,0	-2,4	3,7
2. Cifra de afaceri** – total	1,2	-1,6	7,0	0,9	0,7
➤ intern	-3,5	-9,6	15,4	5,4	-4,0
➤ extern	6,3	6,4	-0,2	-3,6	5,7
3. Stocurile de produse finite	9,5	9,5	-2,0	-9,6	11,3
4. Numărul mediu de salariați	0,1	1,2	0,3	0,1	0,1
5. Productivitatea muncii	3,3	0,8	3,8	-2,3	3,5

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul IV 2017 – rezultatele din ancheta de conjunctură

* serie brută

**deflatată, cu indicele prețurilor producției industriale

Pentru cifra de afaceri pe total industrie se anticipează o creștere de 0,7% în perioada de referință, comparativ cu trimestrul anterior, avându-se în vedere majorarea de 5,7% a cifrei de afaceri pe piața externă, respectiv o reducere de 4,0% a cifrei de afaceri pe piața internă.

În condițiile creșterii producției industriale cu 3,7% se apreciază că, în cel de-al patrulea trimestru al anului, volumul stocurilor de produse finite va fi cu 11,3% peste nivelul înregistrat în cel de-al treilea trimestru al anului curent.

Agenții economici estimează că numărul mediu al salariaților va crește doar cu 0,1%, în perioada octombrie – decembrie a anului curent, ceea ce, în contextul evoluției pozitive a producției industriale, va determina o majorare de 3,5% a productivității muncii față de trimestrul III 2017.

Analiza detaliată a principalilor indicatori rezultați din ancheta de conjunctură în sectorul industrial

Producția industrială

Producția industrială s-a majorat în trimestrul III 2017 cu 7,0% față de perioada corespunzătoare din anul 2016 și a scăzut cu 2,4%, față de trimestrul anterior al anului curent. Creșterea de 7,0% a producției industriale a fost estimată în lucrarea de prognoză anterioară cu un punct procentual peste valoarea realizată pe baza unor ramuri a căror creștere a fost preconizată la valori mai mari decât cele care s-au realizat, cum ar fi, în special: fabricarea altor produse din minerale nemetalice, industria metalurgică, industria construcțiilor metalice și a produselor din metal. La nivelul primelor nouă luni producția industrială a fost cu 7,7% peste nivelul înregistrat în perioada corespunzătoare a anului anterior, valoare apropiată de cea estimată în lucrarea anterioară, și anume 8,0%.

În urma unei analize detaliate a producției industriale înregistrată la nivelul primelor nouă luni, se observă că majorarea acesteia a fost susținută de evoluția pozitivă a cererii la nivelul unor ramuri industriale, cum ar fi: fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (o majorare a producției de 29,3%, avându-se în vedere creșterea de 28,5% a cifrei de afaceri pe piața internă), fabricarea echipamentelor electrice (o majorare a producției de 27,4%, în timp ce pe piața externă cifra de afaceri a crescut cu 12,6%), tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor (o majorare a producției de 21,9%, pe baza creșterii de 11,7% a cifrei de afaceri pe piața externă).

Totodată, sunt de remarcat mai multe situații distincte în evoluția ramurilor industriale, unele divergente, în primele nouă luni ale anului 2017, comparativ cu perioada corespunzătoare a anului 2016, și anume:

Tabel nr. 3 Producția industrială – evoluție pe ramuri în primele nouă luni ale anului

- 9 luni față de perioada corespunzătoare din anul anterior -

2017	2016	Ramuri industriale
↑	↑	fabricarea echipamentelor electrice
		tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor
		fabricarea autovehiculelor de transport rutier
		fabricarea produselor textile
		fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie
↓	↓	fabricarea de mașini, utilaje și echipamente
		activități de servicii anexe extracției
		extracția cărbunelui superior și inferior
		fabricarea produselor farmaceutice de bază
		extracția minereurilor metalifere
↓	↑	fabricarea produselor din tutun
		alte activități extractive
		fabricarea de mobilă
↓	↓	repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor
		fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
		prelucrarea lemnului
		alte activități industriale

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS

Astfel, în primele nouă luni din 2017, unele dintre cele mai mari creșteri au fost înregistrate în ramuri precum: fabricarea echipamentelor electrice (27,4%), tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor (21,9%), fabricarea autovehiculelor de transport rutier (16,4%), acestea păstrând tendința de creștere manifestată și în primele nouă luni din 2016.

La polul opus se situează ramuri în care s-au înregistrat scăderi în primele nouă luni din 2017, precum: repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (-20,6%), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-11,1%), după ce au înregistrat reduceri și în perioada corespunzătoare din 2016.

Analiza pe baza anchetei de conjunctură indică posibilitatea ca în cel de-al patrulea trimestru al anului curent producția industrială să se majoreze cu 7,2% comparativ cu trimestrul IV 2016, respectiv cu 3,7% față de trimestrul III 2017. În aceste condiții, la nivelul anului curent se așteaptă o creștere a producției industriale de 7,6%, față de anul trecut.

Detaliind pe ramuri ale producției industriale, în trimestrul IV 2017, raportat la perioada octombrie – decembrie 2016, se prevede o creștere importantă a producției industriale în cazul următoarelor ramuri: fabricarea de mașini, utilaje și echipamente, fabricarea echipamentelor electrice, precum și în cazul: fabricării produselor farmaceutice, fabricării altor mijloace de transport, tipăririi și reproducerii pe suporturi a înregistrărilor.

Pentru aceeași perioadă de analiză există și ramuri în care producția industrială se așteaptă să scadă, păstrând tendința manifestată în primele nouă luni, cum ar fi: prelucrarea lemnului, fabricarea de mobilă, tăbăcirea și finisarea pieilor.

Cifra de afaceri

În cel de-al treilea trimestru al anului curent, volumul cifrei de afaceri pe total industrie a crescut cu 7,4%, comparativ cu perioada similară din anul anterior și doar cu 0,9% față de trimestrul al II-lea din anul 2017. La nivelul primelor nouă luni ale anului 2017 creșterea cifrei de afaceri pe total industrie a fost de 6,8%, cu numai 0,1 puncte procentuale sub valoarea previzionată în lucrarea de prognoză anterioară.

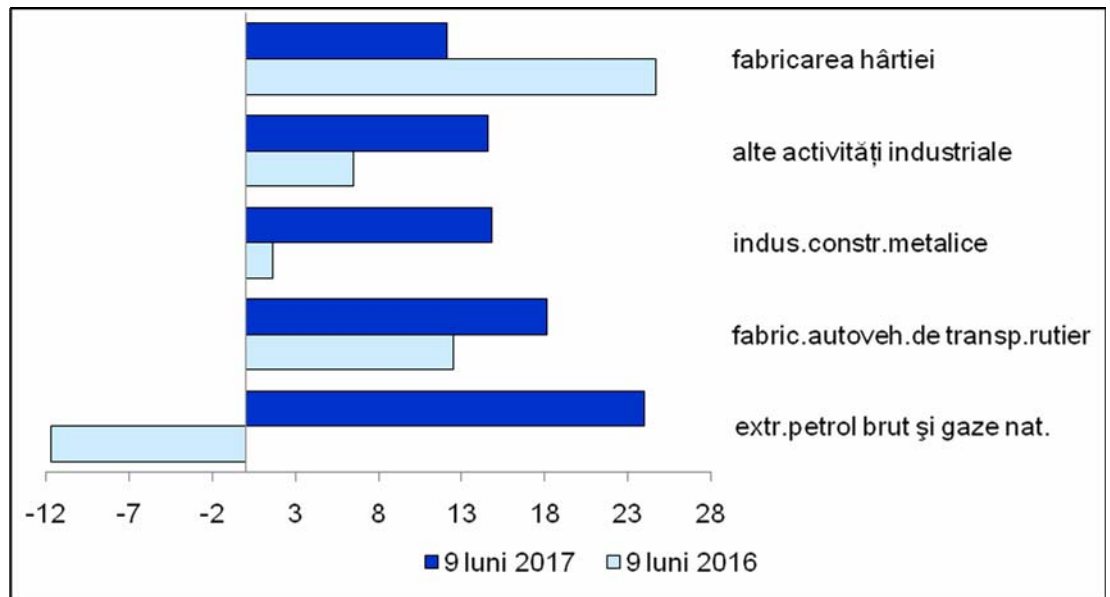
Un aspect important de subliniat este modificarea structurii valorii cifrei de afaceri pe cele două componente – internă și externă în cazul anumitor ramuri. Cea mai importantă schimbare este la ramura „fabricarea produselor din tutun”, unde în perioada 2009 – 2012 ponderea cifrei de afaceri de pe piața internă era de peste 75%, iar începând cu anul 2013 aceasta a scăzut sub 45%, ajungând la 32,4% în primele nouă luni ale anului 2017.

Ramurile care au înregistrat cele mai importante creșteri ale volumului cifrei de afaceri în perioada ianuarie - septembrie 2017, comparativ cu perioada corespunzătoare din anul anterior, au fost: extracția petrolului brut și a gazelor naturale (24,0%), fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor (18,1%), industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (14,8%), alte activități industriale (14,6%), fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie (12,1%).

Scăderi importante ale volumului cifrei de afaceri pe total industrie au fost înregistrate, pentru aceeași perioadă de analiză, în ramurile: fabricarea altor mijloace de transport (-17,4%), alte activități extractive (-12,3%) dar și pentru fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-6,3%) sau fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țițeiului (-6,2%).

Grafic nr. 1 Dinamica cifrei de afaceri totale în ramurile cu cea mai mare creștere

- modificare procentuală față de perioada corespunzătoare din anul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS;
Pentru trimestrul IV 2017 – rezultatele din ancheta de conjunctură

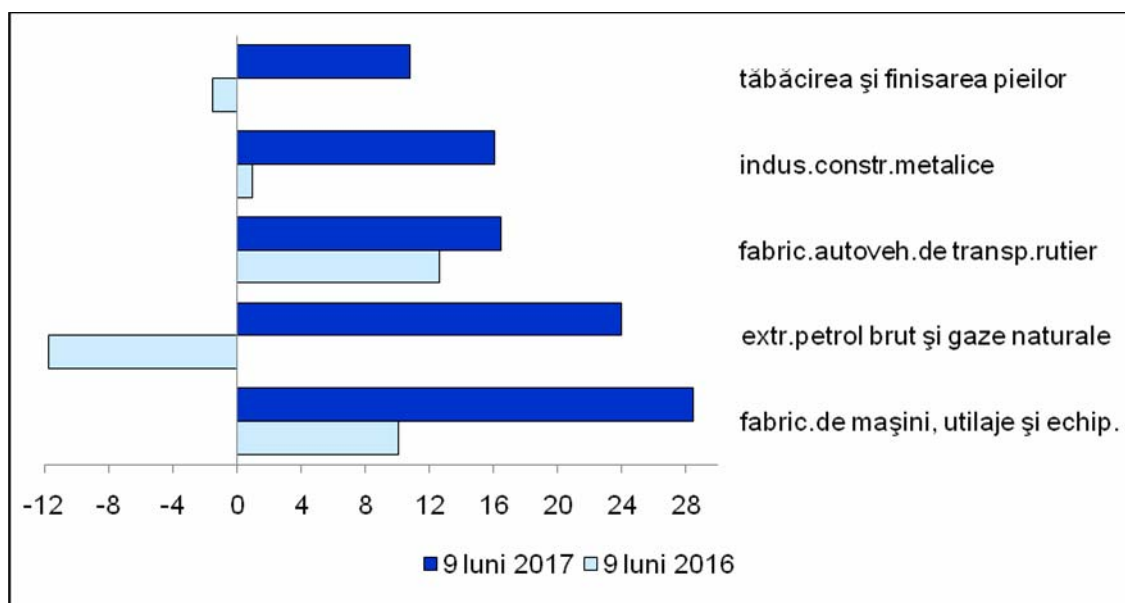
Pe baza răspunsurilor agenților economici, volumul cifrei de afaceri pe total industrie, în trimestrul IV 2017, poate înregistra o majorare de 6,9% față de trimestrul corespunzător din anul 2016, respectiv o creștere de doar 0,7%, comparativ cu trimestrul anterior al anului curent. La nivelul anului 2017 se estimează o creștere a cifrei de afaceri pe total industrie de 6,8%, similar cu majorarea înregistrată la nivelul primelor nouă luni ale anului 2017.

Cifra de afaceri din industrie pentru piața internă s-a majorat cu 6,1% în trimestrul III 2017 față de trimestrul similar din 2016, iar comparativ cu trimestrul anterior al anului curent a înregistrat o creștere de 5,4%.

În perioada ianuarie – septembrie 2017 raportat la perioada corespunzătoare din 2016, cifra de afaceri pentru piața internă a înregistrat o creștere de 4,6% (valoare apropiată de cea prognozată în lucrarea anterioară, respectiv 4,1%) pe baza majorărilor semnificative din următoarele ramuri industriale: fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (28,5%), extracția petrolului brut și a gazelor naturale (24,0%), fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor (16,5%), industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (16,1%), tăbăcirea și finisarea pieilor (10,8%).

Grafic nr. 2 Dinamica cifrei de afaceri pe piața internă în ramurile cu cea mai mare creștere

- modificare procentuală față de perioada corespunzătoare din anul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS

Scăderi importante, în aceeași perioadă de analiză s-au înregistrat în cazul fabricării altor mijloace de transport (-33,4%), industriei metalugice (-14,4%), fabricării articolelor de îmbrăcăminte (-8,6%).

Conform estimărilor agenților economici, volumul cifrei de afaceri pentru piața internă se va majora cu 5,6% în trimestrul IV 2017 față de perioada similară din anul trecut, respectiv se va reduce cu 4,0% comparativ cu trimestrul anterior. Aceste evoluții vor determina o creștere de 4,9% la nivelul anului curent, cu 0,3 puncte procentuale peste creșterea înregistrată la nivelul primelor nouă luni ale anului curent.

Cifra de afaceri din industrie pentru piața externă a crescut cu 8,8% în trimestrul III 2017, comparativ cu perioada iulie - septembrie 2016 și s-a redus cu 3,6% față de trimestrul anterior. Astfel, majorarea cifrei de afaceri pentru piața externă, înregistrată în primele nouă luni din acest an a fost de 9,0%.

Principalele ramuri care au înregistrat majorări ale cifrei de afaceri pentru piața externă în primele nouă luni ale anului curent au fost: fabricarea băuturilor (32,4%), fabricarea autovehiculelor de transport rutier (18,4%), fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice (17,5%), industria metalurgică (17,2%), fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie (17,1%).

În aceeași perioadă de analiză, scăderi importante ale cifrei de afaceri pe piața externă s-au constatat în cazul ramurilor: fabricarea altor mijloace de transport (-11,6%), fabricarea produselor de cocserie (-10,3%) prelucrarea lemnului (-6,1%).

Grafic nr. 3 Dinamica cifrei de afaceri pe piața externă în ramurile cu cea mai mare creștere

- modificare procentuală față de perioada corespunzătoare din anul anterior, % -

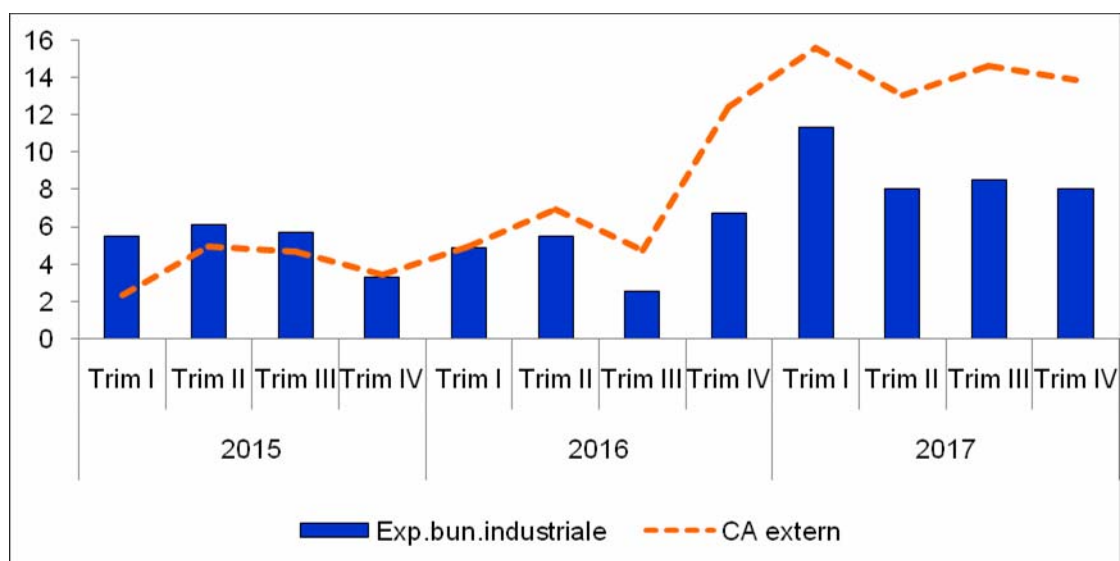

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS

Agenții economici din eșantion estimează pentru cel de-al patrulea trimestru al anului curent o majorare de 8,1% față de perioada similară a anului trecut, respectiv o creștere de 5,7%, comparativ cu trimestrul anterior. În aceste condiții, pentru anul 2017 se așteaptă ca pe piața externă cifra de afaceri să depășească cu 8,8% nivelul înregistrat în anul 2016.

Grafic nr. 4 Evoluția exportului de bunuri industriale și a valorii cifrei de afaceri pe piața externă

- modificare procentuală față de trimestrul corespunzător din anul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS

* Dinamica valorii exportului de bunuri industriale s-a calculat din evoluția indicatorului în mld.euro

* Dinamica valorii cifrei de afaceri pe piața externă s-a calculat din valoarea exprimată în lei.

Valoarea cifrei de afaceri pe piața externă reflectă veniturile obținute din vânzarea bunurilor de către producătorii din sfera industrială, care exportă direct pe piața externă. Valoarea exportului de bunuri industriale reprezintă totalitatea vânzărilor de produse industriale de către toți agenții economici.

Așa cum se poate observa din graficul anterior, începând cu trimestrul III 2016, ritmul de creștere al cifrei de afaceri pe piața externă s-a depărtat semnificativ de cel al exporturilor de bunuri industriale, fapt datorat orientării producătorilor spre exportul direct - în detrimentul livrării către intermediari, operație care se regăsea în cifra de afaceri pe piața internă. Diferențele apărute în evoluțiile celor doi indicatori se datorează și tendinței de depreciere a monedei naționale începând cu trimestrul IV 2016.

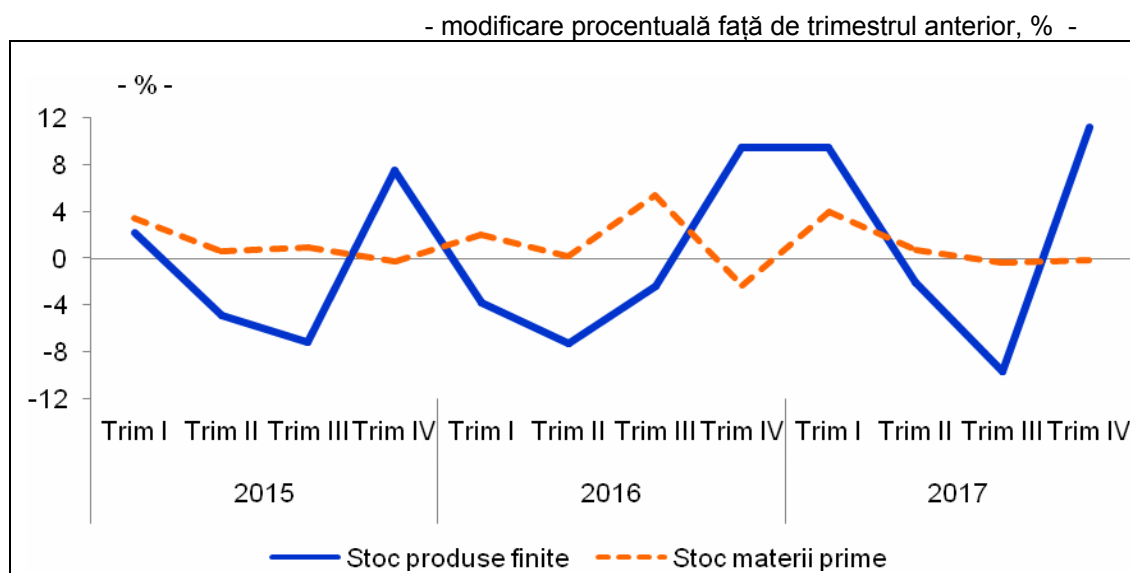
Stocurile

În trimestrul III 2017 **stocurile de produse finite** s-au majorat cu 6,1% comparativ cu perioada similară din anul 2016 și au scăzut cu 9,6% față de trimestrul anterior. În primele nouă luni ale anului curent acestea au crescut cu 9,8% față de nivelul înregistrat în perioada similară a anului trecut.

Agenții economici apreciază că în ultimul trimestru al anului curent stocurile de produse finite vor crește cu 7,9% față de trimestrul IV 2016, în timp ce față de trimestrul anterior vor înregistra o majorare de 11,3%.

În consecință, pentru anul 2017 se așteaptă ca stocurile de produse finite să crească cu 9,3%, ceea ce înseamnă o refacere a stocurilor comparativ cu anul trecut. Acest fapt demonstrează că agenții economici se așteaptă ca cererea de produse industriale să rămână ridicată și în perioada următoare.

Grafic nr. 5 Evoluția stocurilor de produse finite și de materii prime

Sursa: prelucrări CNP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură

În ceea ce privește evoluția **stocurilor de materii prime** din ultimul trimestru al anului curent, agenții economici se așteaptă la o ușoară scădere față de trimestrul anterior (-0,1%).

Din analiza graficului de mai sus a stocurilor de produse finite și a celor

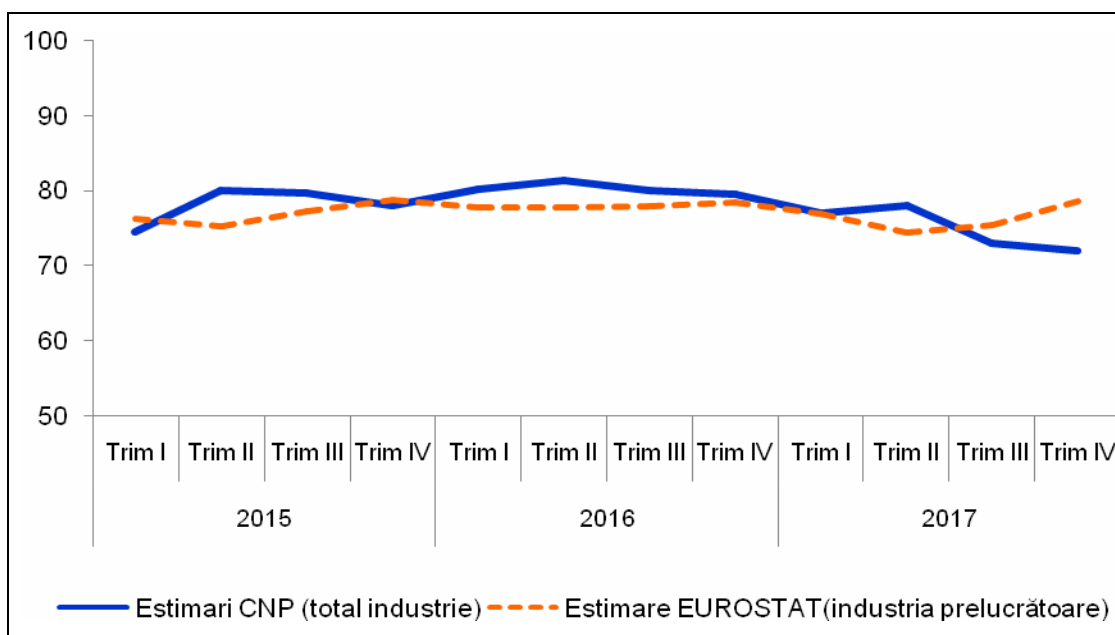
de materii prime, se poate observa o variație mult mai redusă în cazul stocurilor de materii prime și o oscilație mult mai amplă pentru stocurile de produse finite.

**Gradul de
utilizare a
capacităților
de
producție**

Eurostat publică, pe baza rezultatelor unei anchete, evoluția gradului de utilizare a capacităților de producție în industria prelucrătoare. Deși gradul de cuprindere diferă de estimările economice din eșantion pe baza cărora se fundamentează prognoza CNP pentru gradul de utilizare a capacităților de producție, aici fiind incluse și industria extractivă și cea de producție și furnizare de energie electrică și termică, așa cum se poate observa și din graficul de mai jos, gradul de utilizare s-a situat în aceeași bandă de variație de circa 70-80%, dar în general cu evoluții divergente. Pentru trimestrul IV agenții economici naționali se așteaptă la atingerea unui grad de utilizare a capacităților de producție pe total industrie de circa 72%, în ușoară scădere față de trimestrul anterior, în timp ce estimările Eurostat pentru industria prelucrătoare indică un grad de utilizare în creștere până la circa 79%.

Grafic nr. 6 Gradul de utilizare a capacităților de producție

-%-

Sursa: prelucrări CNP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură

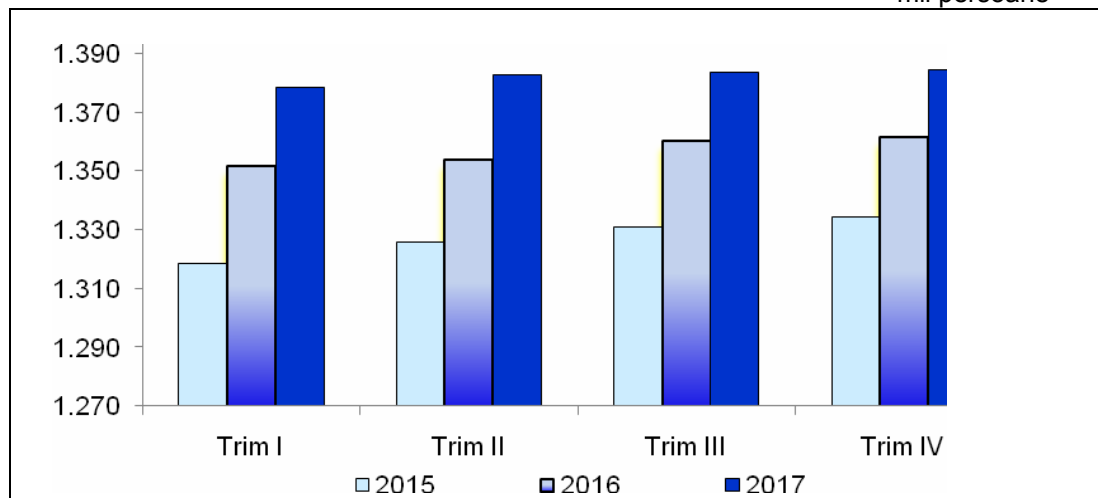
În trimestrul III 2017 numărul mediu de salariați și-a continuat trendul ascendent înregistrând o creștere de 1,7% față de trimestrul corespunzător din anul anterior și de numai 0,1% față de trimestrul precedent.

**Numărul
mediu de
salariați**

În aceste condiții, la nivelul primelor nouă luni din anul 2017, comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, numărul mediu de salariați a crescut cu 1,9%, valoare apropiată de estimarea din lucrarea anterioară (2,0%).

Grafic nr. 7 Evoluția numărului mediu de salariați din industrie

- mii persoane -

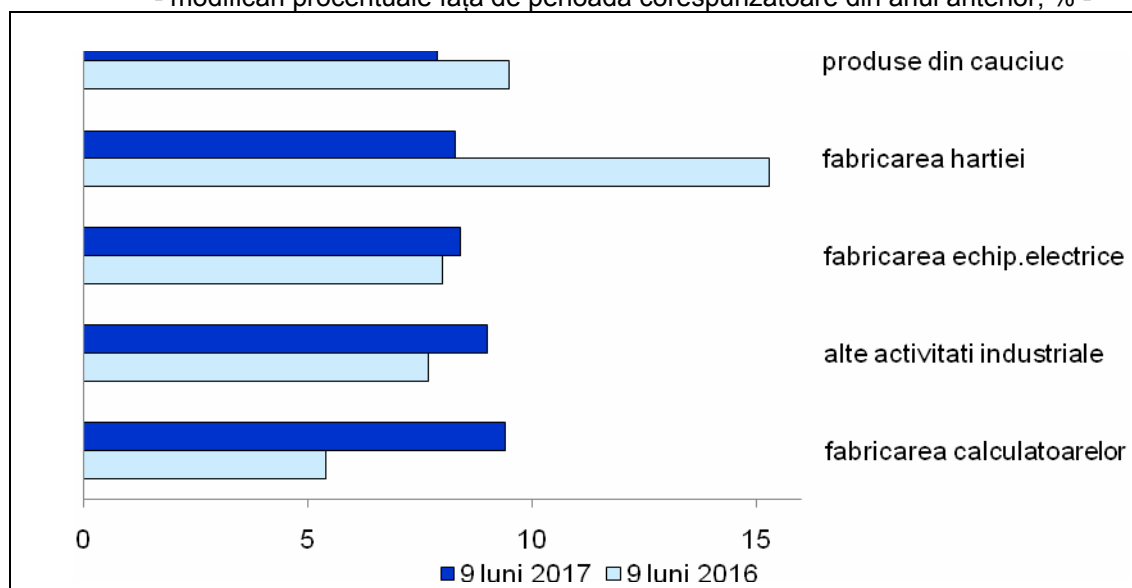

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS;
Pentru trimestrul IV 2017 - rezultatele din ancheta de conjunctură

În primele nouă luni ale anului 2017, ramurile în care s-au înregistrat cele mai mari creșteri ale numărului mediu de salariați au fost: fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice (9,4%), alte activități industriale (9,0%), fabricarea echipamentelor electrice (8,4%), fabricarea hârtiei și a produselor de hârtie (8,3%) și fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice (7,9%).

Grafic nr. 8 Dinamica numărului de salariați pe ramuri

- modificări procentuale față de perioada corespunzătoare din anul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS;

Din sondajul efectuat la nivelul agenților economici rezultă că în cel de-al

patrulea trimestru al anului curent personalul din industrie va înregistra creșteri atât față de trimestrul corespunzător din anul anterior (1,7%), cât și față de trimestrul III din anul 2017 (0,1%), depășind 1350 mii persoane. Noile angajări arată încrederea agenților economici în economie și dezvoltarea afacerilor în perioada următoare. La nivelul anului 2017 se estimează o creștere a numărului de salariați de 1,9% comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut.

Ramurile în care se estimează cele mai mari creșteri ale numărului de salariați, la nivelul anului 2017 sunt: fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice (9,0%), alte activități industriale (8,9%), fabricarea echipamentelor electrice (8,2%), fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice (7,8%) și fabricarea hârtiei și a produselor de hârtie (7,1%).

Productivitatea muncii

În cel de-al III-lea trimestru din 2017, în concordanță cu evoluțiile producției industriale și efectivului de salariați din industrie, productivitatea muncii a crescut cu 5,2%, comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior, dar a scăzut cu 2,3% față de cel de-al doilea trimestru din anul 2017. La nivelul primelor nouă luni ale acestui an, productivitatea muncii a crescut cu 6,1%, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2016, cu 0,2 puncte procentuale peste estimarea din lucrarea anterioară.

În ultimul trimestru al anului curent agenții economici se așteaptă la o creștere a productivității muncii față de trimestrul corespunzător din anul 2016 de 5,8%, iar față de trimestrul anterior de 3,5%. La nivelul anului 2017 comparativ cu anul 2016 se estimează o menținere a tendinței de creștere manifestate în trimestrul IV, de aproximativ 6,0%.

Costul unitar cu forța de muncă

Costul unitar cu forța de muncă în industrie, în trimestrul III 2017, a crescut cu 2,0% față de trimestrul anterior și cu 8,2% față de trimestrul corespunzător din anul 2016. În perioada ianuarie-septembrie 2017, creșterea înregistrată a fost de 8,7%, comparativ cu anul 2016.

Pentru cel de-al patrulea trimestru al anului 2017 se estimează o creștere de 2,5% a costului unitar cu forța de muncă față de trimestrul anterior, respectiv de 7,6% comparativ cu trimestrul corespunzător al anului trecut. Pe baza evoluțiilor din prima parte a anului, costul unitar cu forța de muncă se așteaptă să crească cu 8,4% la nivelul anului 2017 față de anul 2016.

Investițiile în industrie

În trimestrul III 2017, valoarea investițiilor din industrie a înregistrat o creștere de 44% comparativ cu trimestrul III 2016. Pentru trimestrul IV 2017, agenții economici estimează o creștere nominală de aproximativ 47,6% a investițiilor în industrie față de trimestrul IV 2016 și 56,1% față de trimestrul precedent. În aceste condiții se așteaptă o creștere a valorii investițiilor din industrie de 24,4% în anul 2017 comparativ cu anul 2016.

Prețurile producției industriale

În ceea ce privește prețurile producției industriale, în cel de-al treilea trimestru al anului 2017, s-a înregistrat o creștere de 3,80% față de trimestrul similar (majorarea componentei externe fiind de 5,30%, în timp ce prețurile de producție pe piața internă au crescut cu 3,07%), care a fost influențată de creșterea cotației barilului de petrol cu 17%, în aceeași perioadă de analiză. Comparativ cu trimestrul anterior, prețurile de producție au crescut cu 0,54%, în trimestrul III al anului curent, componenta internă majorându-se cu 0,60%. La nivelul lunii septembrie 2017 față de decembrie 2016, prețurile producției

industriale au crescut cu 2,34%.

Pe baza estimărilor agenților economici din sectorul industrial, se așteaptă ca în cel de-al patrulea trimestru al anului curent prețurile de producție să crească cu circa 3,8% comparativ cu trimestrul IV 2016, iar pentru luna decembrie 2017 se anticipează o majorare de 3,6% față de luna decembrie 2016.

Tabel nr. 4 Evoluția prețurilor producției industriale

- modificare procentuală față de trimestrul similar, %-

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2015	-1,7	-2,3	-2,6	-2,3
2016	-2,9	-2,6	-1,9	0,1
2017	3,5	3,2	3,8	3,8

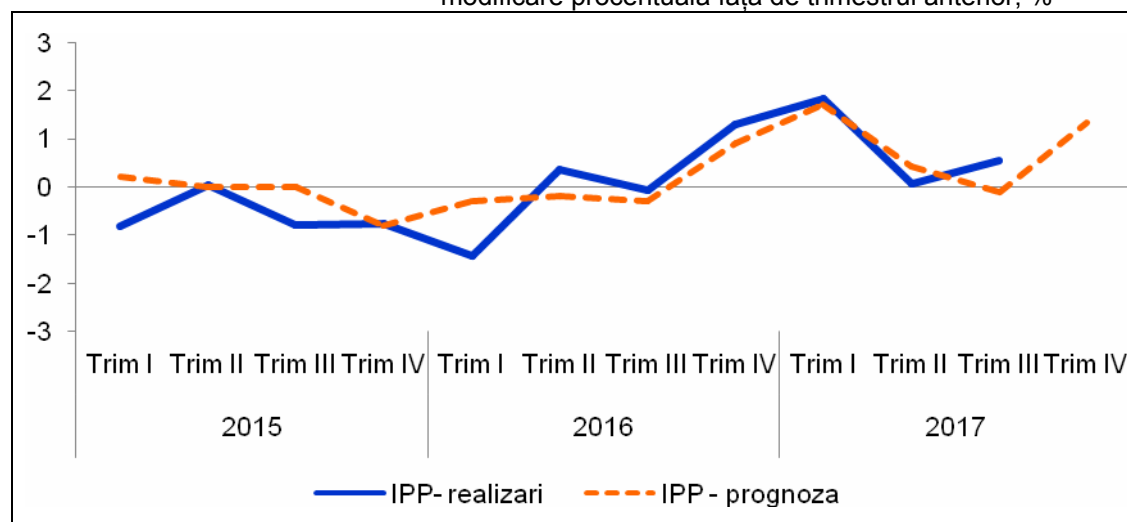
Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS;
Pentru trimestrul IV 2017 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Totodată, se preconizează o creștere de 3,6% a prețurilor de producție industriale la nivelul anului curent, comparativ cu anul anterior, față de reducerea de 1,8%, înregistrată în anul 2016.

O analiză comparativă între previziunile din ancheta de conjunctură și realizările publicate de INS privind prețurile producției industriale în perioada 2015 – trimestrul III 2017 confirmă, în general, respectarea tendințelor estimate și încadrarea într-o marjă de circa $\pm 1\%$. Astfel, abaterea minimă între prognoză și realizări a fost de -0,02 puncte procentuale în trimestrul IV 2015, iar abaterea maximă, de 1,14 puncte procentuale în trimestrul I 2016. În cazul trimestrului III 2017 se poate observa că ecartul dintre prognoză și realizări a fost de 0,66 puncte procentuale.

Grafic nr. 9 Analiza comparativă între realizările și estimările prețurilor producției industriale

- modificare procentuală față de trimestrul anterior, %-

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS;
Pentru trimestrul IV 2017 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Datele obținute din sondajul de conjunctură pentru sectorul industrial indică o creștere de 1,9% a volumului creditelor acordate agenților economici din industrie pentru al patrulea trimestru din 2017 comparativ cu trimestrul

Volumul creditelor

anterior. Volumul creditelor restante se așteaptă să înregistreze o creștere modestă în trimestrul IV, de 0,5%, la fel ca și în trimestrele precedente.

În ceea ce privește ponderea creditelor restante în total credite se estimează continuarea tendinței de scădere înregistrată începând cu primul trimestru din 2015, în trimestrul IV al acestui an, ponderea fiind așteptată să ajungă la 5,2%, cea mai redusă valoare din ultimii trei ani.

Tabel nr. 5 Ponderea creditelor restante în total credite

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2015	11,6	10,7	10,6	9,5
2016	9,5	7,3	6,2	6,0
2017	5,9	5,4	5,3	5,2

Sursa: prelucrări CNP;

Pentru trimestrul IV 2017 - rezultatele din ancheta de conjunctură

*

* *

Metodologie

Comisia Națională de Prognoză realizează trimestrial o Anchetă economică de conjunctură în sectorul industrial, prin care, pe baza răspunsurilor agenților economici intervievați referitor la nivelul producției industriale, a comenzilor, stocurilor și prețurilor, pot fi elaborate prognoze pe termen scurt.

Ancheta se bazează pe un eșantion de agenți economici (selectați din bilanțurile contabile MFP) și pe un chestionar, ambele fiind elaborate în cadrul Comisiei Naționale de Prognoză.

Eșantionul este alcătuit după o metodologie bine determinată, bazată pe metoda de sondaj pe grupe de natură stratificată la care s-a ținut cont de dimensiunile întreprinderii (număr de personal), ponderea grupei în producția ramurii industriale și ponderea ramurii în total producție industrială.

Pentru anchetele de conjunctură realizate în anul 2017 s-a stabilit un eșantion de 484 agenți economici din sectorul industrial, fiind rezultatul unei rate de sondaj de 12,64% și furnizând o rată de acoperire de circa 70%.

Spre deosebire de celelalte sondaje pe termen scurt (sondaje realizate de INS și BNR) care au la bază aprecierea de către cei intervievați a tendinței de evoluție prin încadrarea sa în categorii ca *ascendent*, *stabilitate*, *descendent*, operându-se cu solduri conjuncturale, prezenta anchetă abordează încadrarea evoluției fiecărui indicator în plafoane de creștere/descreștere prestabilite, permițând astfel o cuantificare sub formă de procent a tendințelor viitoare. Intervalele luate în considerare ca fiind posibile pentru creștere sau scădere, sunt stabilite avându-se în vedere evoluțiile recente și cele viitoare ale unor parametri.

Principiul de calcul folosit la dezvoltarea anchetelor conjuncturale în cadrul Comisiei Naționale de Prognoză are la bază metoda ponderărilor succesive, care ține seama de modificările structurale ale producției, stocurilor

sau comenzilor, folosindu-se vectori de coeficienți calculați trimestrial care corectează datele de început de an.

Pentru o evaluare complexă a opiniei agenților economici, rezultatele anchetei sunt comparate cu realizările din perioadele anterioare, fie cele publicate de Institutul Național de Statistică, fie cele din anchetele de conjunctură anterioare, după cum se specifică la fiecare indicator.